

- Udviklingen af nye tilbud specielt med henblik på kvalitetssikring af tilbuddene.
- Brugerorganisationernes erfaringer.

UDVIKLINGSTENDENSERNE I 2002

Denne første grundtakstredøgørelse omfatter udviklingen fra 1. januar 2002, hvor finansieringsreformen trådte i kraft, til 1. januar 2003. Redegørelsen dækker dermed grundtakstreformens første år.

Formålet med den foreliggende grundtakstredøgørelse er – på baggrund af redegørelser fra kommuner, amtskommuner og Regionale Udviklingsråd, statistiske indberetninger og økonomiske nøgletal – at påvise og vurdere de første landsdækkende udviklingstendenser, som følge af finansieringsreformen.

Indledningsvis kan det konstateres, at overvågningssystemet i tilknytning til finansieringsreformen, herunder de organisatoriske rammer, er etableret og overvejende fungerer efter hensigten. I alle amter er der således nedsat Regionale Udviklingsråd med den forudsatte sammensætning af repræsentanter fra kommunerne i amtet, amtskommunen og brugerorganisationer på området.

Som følge af administrative sammenlægning af de fem bornholmske kommuner og amtskommunen fra 1. januar 2003 er Det Regionale Udviklingsråd for Bornholm dog nedlagt fra dette tidspunkt, da Bornholm dermed – som Københavns og Frederiksberg Kommuner – ikke er omfattet af grundtakstreformen.

Kommuner og amtskommuner indberetter kvartalsvis oplysninger til et centralt informations- og analysesystem om udviklingen i de enkelte sociale tilbud. Der må imidlertid tages en række forbehold for de indberetninger, der er foretaget i 2002. Dels har behandlingen af visitationer, der ligger forud for indførelsen af grundtakstreformen arbejdsmæssigt været belastende (overgangssager). Det kan ikke udelukkes, at en række af disse »sager« indgår i sagsmængden for år 2002 – i givet fald i 1. kvartal. Endvidere har en række sager ikke kunnet afsluttes så betids, at de har kunnet indgå i statistikken. Endelig er der indkøringsvanskeligheder, som typisk knytter sig til indsamling af data.

Alle Regionale Udviklingsråd har afgivet deres redegørelse til Socialministeriet op til eller i umiddelbar forbindelse med den 1. maj 2003 som forudsat.

På baggrund af visse udviklingsråds redegørelser kan det imidlertid konstateres, at ikke alle kommuner som forudsat har afgivet en kommunal redegørelse til rådet den 1. marts 2003. I enkelte tilfælde baserer rådets vurderinger sig på besvarelser fra kun halvdelen af kommunerne. I andre tilfælde indgår indberetningerne for 4.kvartal 2002 ikke i redegørelsens datagrundlag.

Denne del af overvågningssystemet har dermed fungeret mindre hensigtsmæssigt og redegørelsespligten samt omfanget af redegørelsen vil derfor blive indskærpet i forhold til kommunerne i forbindelse med de kommunale redegørelser i 2004.

Det første år med grundtaksten har været præget af implementering og indkøring af et fælles administrations- og visitationsgrundlag, som grundlag for dialog mellem kommunerne og amtet. Behandlingen af de mange overgangssager, samt en række fortolkningsproblemer i tilknytning til en række medfinansieringssager har ligeledes medvirket til at besværliggøre processen i 2002. Det fremgår af redegørelserne, at disse elementer har præget rådernes arbejde.

Udviklingsrådenes redegørelser sammenholdt med indberetningerne til det centrale informations- og analysesystem samt de økonomiske nøgletal giver anledning til at konstatere følgende udviklingstender i 2002:

Redegørelserne giver et overordnet billede af, at reformen har givet bedre muligheder for at styre økonomien, synliggjort udgifterne, kvalificeret sagsbehandlingen og øget fokus på sammenhængen mellem udgift og kvalitet.

Flere Udviklingsråd bemærker dog, at det endnu er tidligt at udtale sig om virkningerne af grundtakstreformen generelt. Dertil kommer usikkerheden om, hvilken udvikling, der kan tilskrives grundtakstmodellen og ikke den øvrige udvikling på områderne.

Ifølge redegørelserne er det overvejende indtrykket, at der ikke er sket væsentlige ændringer i aktivitetsniveauet eller flyttet opgaver mellem kommunerne og amtet i 2002, og at der er i 2002 er anvendt mange ressourcer til at behandle overgangssagerne frem for til nyudvikling.

År 2002 har været præget af opstarts- og indkøringsfasen og etablering af nye samarbejds- og administrationsprocedurer. Det vurderes, at grundtakstreformen har medført en betydelig arbejdspukkel i 2002 som følge af den tætte sagsbehandling på både børn- og ungeområdet og voksenområdet.